

שנינו שכל מעשי העולם שנעשים ושולטים בהם, ויש לו ממנים ושמשים, כלם שמשים במעשי העולם.

ועד כן הוא קץ של השמאל, והרי פרושה שיש קץ לימין ויש קץ לשמאל, והקץ של השמאל הזה הוא קץ כל בשר. נקרא קץ כל בשר, לא נקרא קץ כל רוח, וסוד הדבר - זהו קץ (כל בשר) וזהו קץ. זה קץ על בשר, וזה על רוח. משום כך זה פנימי וזה חיצוני, זה ימין וזה שמאל, זה קדוש וזה טמא, והנה פרושה.

ובא וראה סוד עליון קדוש של האמונה, הסוד של עולם הנזכר ועולם הנקבה, וכל קדש הקדשים בו, וכל סודות האמונה מפאן יצאו, וכל החיים וכל החרות, וכל הטובות וכל האורות הם מפאן, וכל הברכות וטללי נדבות, וכל האהבה של האהבות הכל מהצד הזה, סוד הדרום.

מצד הצפון מתפשטות דרגות עד שמגיעה למטה פסלת הנזב, בצד הטמאה, לכלוף טמא, ואוחז את זה למעלה, ואוחז את זה למטה. וכאן מזדווגים זכר ונקבה יחד, והם רוכב נחש, הסוד של זכר ונקבה, וזה סוד עזאז"ל.

ומכאן נפרדות הדרגות ויוצאים פמה צדדים לעולם, שמתפשטים מפאן ושולטים על העולם, וכלם צדדי הטמאה, וממנים שרים לתוף העולם. בא ראה, כשיצא עשו לעולם, פלו אדם בשושנה בשער כמו השעיר, ומשם אלופים, מגנים ממנים [שנים עשר] ושולטים בעולם, והנה פרושה.

בא ראה, אשרי שמרי משפט -

בהו, ואית ליה ממנן ושמשין, פלהו שמשין בעובדין דעלמא.

ועד דא איהו קץ דשמאלא, והא אוקמוה, דאית קץ לימינא, ואית קץ לשמאלא, והאי קץ דשמאלא, איהו קץ כל בשר. קץ כל בשר אקרי, קץ כל רוחא לא אקרי, ורזא דמלה, דא איהו קץ (כל בשר) ודא איהו קץ, דא קץ על בשרא ודא על רוחא. בגין כך, דא פנימי ודא חיצון. דא ימינא, ודא שמאלא. דא קדישא, ודא מסאבא. והא אוקמוה.

והא חזי, רזא עלאה קדישא דמהימנותא, רזא דעלמא דדכורא ועלמא דנוקבא, וכל קדושא דקדישין ביה, וכל רזי דמהימנותא מהכא נפקו. וכל חיינ וכל חירו וכל טבין וכל (דף קנג ע"א) נהורין מהכא אינון, וכל ברקאן וטלי נדבאן וכל רחימו דרחימותא כלא מסטרא דא, רזא דדרום.

מסטרא דצפון מתפשטי דרגין, עד דמטא לתתא קסטופא דדהבא, בסטרא מסאבא, לכלוכא דמסאב, ואחיד להאי לעילא ואחיד להאי לתתא, והכא מזדווגי דכר ונוקבא כחדא, ואינון רוכב נחש, רזא דדכר ונוקבא, ורזא דא עזאז"ל.

ומהכא מתפרשין דרגין, ונפקין פמה סטרין לעלמא, דמתפשטין מהכא, ושלטין על עלמא, וכלהו סטרי מסאבא, ורברבין ממנן גו עלמא. תא חזי, עשו פד נפק לעלמא, פוליה סומקא כורדא, בשערא כגוונא דשעיר, ומתמן אלופין ממנן תריסין (ס"א תריסר) דשלטין בעלמא, והא אוקמוה.

תא חזי, (תהלים קו) אשרי שמרי משפט, דנטרי מהימנותא דקדשא בריך הוא, בגין

ששומרים האמונה של הקדוש ברוך הוא, משום שהקדוש ברוך הוא הוא משפט, וצריך לאדם

לשמר שלא יסטה לדרך אחרת, אלא שיהיה שומר משפט, משום שהקדוש ברוך הוא הוא משפט, שכל דרכיו משפט.

עשה צדקה בכל עת - וכי בכל עת יכול אדם לעשות צדקה? אלא מי שמשתדל בדרך התורה ועושה צדקה עם אותם שצריכים אותה. שכל מי שעושה צדקה עם העני, מרבה אותה צדקה למעלה ולמטה.

בא ראה, מי שמשתדל בצדקה, אותה צדקה שעושה עולה למעלה ומגיעה למעלה לאותו המקום של יעקב, שהוא מרובה עליונה, וממשיך ברכות למקום שהוא מן המעין של כל המעיינות. ומאותה הצדקה ממשיך ומרבה ברכות לכל אותם התחתונים ולכל המרפבות ולכל החילות, וכלם מתברכים, ונוספים אורות כראוי, משום שכלם נקראו עת, וזהו שכתוב עשה צדקה בכל עת.

בא ראה, בזמן שהיו ישראל בארץ הקדושה, הם היו מושכים ברכות ממעלה למטה. וכשיצאו ישראל מן הארץ הקדושה, נכנסו פחת רשות אחרת, ונמנעו הברכות מן העולם.

בא ראה, יעקב היה פחת רשות קדושה. פיון שיצא מן הארץ, נכנס לרשות אחרת. וטרם שנכנס פחת רשות אחרת, התגלה עליו הקדוש ברוך הוא בחלום וראה כל מה שראה, והלכו עמו מלאכים קדושים, עד שישוב על הבאר. וכיון שישוב על הבאר עלו אליו המים, וכן היה משה, שמשם הודמנה לו אשתו. סוד הדבר -

הבאר לא עולה אלא כשרואה את הקשר שלה להתחבר עמו.

דקדשא בריך הוא, איהו משפט. ובעי ליה לבר נש לנטרא דלא יסטי לאורחא אחרא, אלא דיהא נטיר משפט, בגין דקודשא בריך הוא איהו משפט, דכל ארחוי משפט.

עושה צדקה בכל עת, (תהלים קו) וכי בכל עת יכיל בר נש למעבד צדקה. אלא, מאן דישתדל באורחוי דאורייתא, ועביד צדקה עם אינון דאצטריכו לה, דכל מאן דעביד צדקה עם מספנא, אסגי ההיא צדקה לעילא ותתא.

תא חזי, מאן דאשתדל בצדקה, ההיא צדקה דעביד, סליק לעילא, ומטא לעילא לההוא אתרא דיעקב, דאיהו רתיכא עלאה. ואמשיך ברכאן לההוא אתר, ממבועא דכל מבועין. ומההיא צדקה, אמשיך וארבי ברכאן לכל אינון תתאי, ולכל רתיכין ולכל חילין, וכלהו אתברכאן ואתוספן נהורין, פדקא יאות. בגין דכלהו אקרו עת, ודא הוא דכתיב, עושה צדקה בכל עת.

תא חזי, בזמנא דהווי ישראל בארעא קדישא, אינון הווי משכי ברכאן מלעילא לתתא, וכד נפקו ישראל מארעא קדישא, עאלו תחות רשו אחרא, וברכאן אתמנעו מעלמא.

תא חזי, יעקב הוה תחות רשו קדישא, פיון דנפק מארעא, עאל ברשו אחרא, ועד לא עאל תחות רשו אחרא, אתגלי עליה קדשא בריך הוא בחלמא, וחמא כל מה דחמא, ואזלו עמיה מלאכין קדישין, עד דיתיב על בירא. וכיון דיתיב על בירא, סליקו מיא לגביה, וכן הוה משה, דמתמן אזדמנת ליה אתתיה. רזא דמלה, בירא לא סלקא, אלא כד חמא קשרא דיליה לאתחברא בהדיה.